

Prodiranje nemške armade proti Bruselju. Turčija bo najbrž pristopila k trozvezi. Rusija mobilizirala 5,000.000 vojakov.

FRANCOZI NAMERAVAJO ZAVZETI PRELAZE V VOGEZIH. BELGIJSKI KRALJ ALBERT SE JE PONESREČIL. — DEL FRANCOSEKE ARMADE PRODIRA PROTI CHARLEROI. NA NEMŠKI IN AVSTRIJSKI MEJI STA DVA MILJONA RUSKIH VOJAKOV. POVELJE RUSKEGA VRHOVNEGA POVELJNIKA. ZAVRNJENO ODLIKOVANJE.

“Goeben” in “Breslau”.

ČRNOGORCI PRODIRAJO V BOSNO IN HERCEGOVINO. ALBANSKI USTAŠI OBLEGAJO DRAČ. GRKI SE BOJE ZA GOSPODSTVO V EGEJSKEM MORJU. MESTO DUNAJ JE ČISTO ZAPUŠČENO. JAVNE SLUŽBE OPRAVLJAJO ZENSKE. PARNIK AVSTRIJSKEGA LLOYDA ZADEL NA MINO IN SE POT OPIL. 160 OSEB UTONILO.

Nemčija in Belgija.

Tirlemont, Belgija, 14. avgusta. — Skupna Maas-armada je začela prodirati v sredino Belgije. Nemška infanterija koraka proti Tongersu in St. Trondu, tako da se sedaj razprostira fronta od St. Tronda do Hassleta. Namen Nemcev je prodreti do Bruselja in še potem, ko bo mesto v njihovi oblasti, udariti na Francoze.

Bruselj, Belgija, 14. avgusta. Včeraj se je razširila po mestu govorica, da je kralj Albert ranjen. Uradno poročilo se glasi, da ga ni ranila sovražnikova kroglica, pač se je pa malenkostno poškodoval pri neki avtomobilni nesreči.

London, Anglija, 14. avgusta. Neka brzojavka iz Bruselja se glasi: Nemci nam hočejo zastaviti pot, toda mi smo izbornu pripravljeni in bomo z lahkoto odbili vsak napad. Belgijci so razstrelili tri nemške zrakoplove, ki so letali nad Diestom. Dva zrakoplova sta bila na mestu mrtva, tretji se je pa smrtonovarno poškodoval.

Bruselj, Belgija, 14. avgusta. V bitki pri Haelenu so izgubili Nemci 3000 mož. Po hudem boju so se morali umakniti nazaj. — Pred Luettichom je padel tudi princ Friderik Viljem Lippe. V njegovi čeladi so našli za 10,000 mark nemških bankovcev.

Bruselj, Belgija, 14. avgusta. Sem je dospel danes blaginji neke banke v Luettichu. Pripravljeno je, da je čisto nemoteno odšel iz mesta, da se celo povedati mu ni bilo treba, kdo da je in kam da je namenjen. Nemci so mesto dobro utrdili, ker se boje belgijskega napada.

Bruselj, Belgija, 14. avgusta. Danes so Nemci znova začeli obstreljevati utrdbe pri mestu Luettich. Če se branilec nikakor ne bodo mogli vzdržati, bodo zažgali vse utrdbe, samo da ne bodo padle Nemcem v roke.

Francija.

London, Anglija, 14. avgusta. Nemci so vrgli dva francoska bataljona, ki sta zasedla vas Lagarde, po hudem boju nazaj. Dosedaj se baje nahajala v vojnem jetništvu skoraj 2000 Francozov. Angleško vojno ministrstvo je izdalo sledeče poročilo: Francozi si na vse načine prizadevajo, da bi zavzeli prelaze v Vogezih, kar se jim bo skorajgotovo tudi posrečilo. Nekega francoskega letalca sta zasledovala dva nemška zrakoplova do francoske meje, pa ga nista mogla dohiteti.

Pariz, Francija, 14. avgusta. — Vrhovni poveljnik angleške armade Sir John French se je danes sestel z francoskim generalom Josipom Joffrejem v francoskem glavnem stanu.

Neko uradno naznanilo pravi: — Včeraj se ni na bojišču nič posebnega pripetilo. Sprednje straže so se parkrat spopadle, toda izgube so na obeh straneh le malenkostne. Med francoskimi četami v Alzaciji se nahaja veliko število špiunov. Zaradi špionaže so ustrelili poštarja in župana mesta Thana.

London, Anglija, 14. avgusta.

Parizki dopisnik je brzojavil danes neki tukajšnji brzojavni agenciji sledeče: — Nemci so si pet dni neprenehoma prizadevali prepoditi francoske čete z gora. Ceravno so bili v veliki večini, niso mogli ničesar opraviti. Francozi so zasedli Bruche-dolino. Oddelek francoskega vojskova se je udal. Francozi so zaplenili več strojnih pušk.

London, Anglija, 14. avgusta. Večji del francoskih čet se nahaja v Belgiji. V kratkem se bo vnela velika bitka, ki bo skorajgotovo odločilna. Vojaki čakajo nadaljnih povelj skupnega generalnega štaba.

Pariz, Francija, 14. avgusta. — Danes zvečer sta si francoska in belgijska armada izmenjali več častnikov.

Pariz, Francija, 14. avgusta. — Kot ponavadi, bo tudi danes francoska vlada razdelila med vojaštvo uradni bulletin. Bulletin je izdelal vojni minister Messity. Nekaj stavkov se glasi:

— Fronta naših armad je dolga 250 milj. Vojakom ne morem natančno razlagati kam bomo šli in kje se bomo bili, svetujem jim pa, da naj v vseh ozirom poslušajo svoje častnike. Vojaki! Ves francoski narod zre na vas, vi ste mi edino upanje v teh težkih časih. Borite se za neodvisnost naše dežele, za veliko Francijo, za svobodo in pravico!

Položaj na Dunaju.

Dunaj, Avstrija, 14. avgusta. Poročila z Dunaja naznanjajo, da je mesto čisto zapuščeno. Cene živih tako visoke, da se je treba bati lakote, če ne bo vlada kmalo posegla vmes in napravila konec draginji. Denar nima skoraj nobene vrednosti več. Ker so odšli večinoma vsi možki pod orožje, opravljajo ženske nekatere javne službe. Na pošti odpre vsa pisma policija in je od nje odvisno, če jih ekspedira naprej ali jih pa uniči. Ko dobi adresat pismo v roke, je ponavadi na koverti opazka “od policije odprto”. Časopisje sme donášati le uradna poročila.

Dunaj, Avstrija, 14. avgusta. Moratorij, ki se tiče privatnih dolgov, je podaljšan do 3. septembra.

Rusija.

London, Anglija, 14. avgusta. Neki tukajšnji časopis je dobil iz Rima poročilo, da je poslala ruska vlada na nemško in avstrijsko mejo 2,000,000 vojakov, pol milijona na turško in rumunsko mejo, tri milijone vojakov ima pa še v rezervi.

Petrograd, Rusija, 14. avgusta. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je izdal poseben odlok, v katerem pravi, da bodo Poljaki na Ruskem in Pruskem uživali posebno zaščito od strani Rusije. Vsak Rus, ki bi storil kakemu Poljaku kaj žalega, bodisi na časti bodisi na posestvu, bo ustreljen. S to odredbo si hočejo pridobiti Rusi Poljake za svoje prijatelje in zavestnike.

London, Anglija, 14. avgusta. Ruski vojski so razdejali dva

nemška zrakoplova, ki sta priplula preko ruske meje.

Vrnjeno odlikovanje.

Pariz, Francija, 14. avgusta. — Vojvoda Orleanski je vrnil cesarju Francu Jožefu red zlatega runa, katerega mu je bil podčlil, ko se je poročil leta 1896 z avstrijsko vojvodinjo Marijo.

Albanija.

Rim, Italija, 14. avgusta. — Ustaši so obkolili mesto Drač in ga nameravajo v kratkem napasti. O. princu Wiedu, vladarja kneževine Albanije, se ne sliši ničesar.

“Goeben” in “Breslau”.

London, Anglija, 14. avgusta. Neka brzojavka naznanja, da je kupila Turčija nemški križar “Goeben” in “Breslau” za milijon dolarjev.

Grški kralj Konstantin se je posvetoval z državni in prejšnjimi predsedniki, kakšno stališče naj zavzame Grška, če je Turčija res kupila omenjeni dve križarki. Anglija, Francija in Rusija so poslali Turčiji ostro noto, v kateri zahtevajo, da naj pošlje takoj domov vse častnike in moštvo, ki je bilo na križarkah.

Križarka je privedla neka turška bojna ladja v pristanišče. Nekatera poročila pravijo, da se ni sklenila nobena kupčija, kar je pa le malo vrjetno.

Neka brzojavka se glasi: Turčija še sama ne ve, kako se je pregrešila, če je kupila omenjeni dve ladji. Sedaj ji ne preostaja drugega kot pristopiti k trozvezi.

Rim, Italija, 14. avgusta. — Danes se je dolgo časa debatiralo o sklenjeni kupčiji med Turčijo in Nemčijo. To se je pravzaprav moralo zgoditi, ker bi padli drugače križarki Angležem v roke. Z ozirom na ljudsko pravo je tako ravnanje nedopustljivo. Se nikdar ni nobena država, ki je bila v vojni, prodala svojih ladij, če so bile ogrožene od sovražnika. V rusko-japonski vojni so se ladje zatekale v nevtralna pristanišča in čakale, kako se bo vojna iztekla.

Castniki in mornarji obeh bojnih ladij so baje prestopili v turško armado.

Atene, Grška, 14. avgusta. — Grška vlada se zelo boji za svojo nadvlado v Egejskem morju. Turčija ima sedaj ravno toliko bojnih ladij kot Grška. Kervladamed obema državama še staro sovražstvo, je kaj lahko mogoče, da izbruhne vojna.

“Baron Gautsch”.

London, Anglija, 14. avgusta. Parnik Avstrijskega Lloydja “Baron Gautsch” je zadel blizu otoka Visa v podmorsko mino in se potopil. Utonilo je 150 oseb, ravno toliko so jih pa rešili. Parnik je vozil med Trstom in Boko Kotorsko.

Nemške bojne ladje.

London, Anglija, 14. avgusta. Brzojavke iz Rotterdama naznanjajo, da sta dva avstrijska regimanta vdrla v Rusko-Poljako in

prodirata naprej. Kapitan neke jadralnice, ki je dospela v Kodanj, je sporočil, da obstreljujejo nemške bojne ladje rusko trdnjavo Windau. Kroglice so že dosedaj napravile v mestu veliko škodo. Razdejano je več poslopij, mesto pa baje več krajih gori.

Poraz angleške brodovja?

London, Anglija, 14. avgusta. Po mestu se je razširila govorica o težkem porazu angleškega brodovja v Severnem morju. Vlada svari ljudi, da naj ne verujejo tem vestem, ker so popolnoma neutemeljene. Resnična so samo uradna poročila. Nemci pravijo, da je njihovo brodovje potopilo sedem velikih angleških bojnih ladij. Bitka se je baje vršila v bližini Spurn Head.

London, Anglija, 14. avgusta. “Chronicle” je dobil brzojavko, da je videl kapitan nekega danskega parnika blizu Humbera sedem angleških bojnih ladij, ki so bile polovice pod vodo. Natančno se ni mogel prepričati, kateri državi pripadajo, toda po njegovem mnenju so skorajgotovo nemške. V bližini ni bilo nobenega človeka iz česar se da sklepati, da se je moštvo potopilo, oziroma so ga vzele druge ladje na krov.

Razna poročila.

London, Anglija, 14. avgusta. Vojni fond kneza Waleskega je danes narasel na pet milijonov dolarjev.

Trgovska zbornica je naročila vsem železniškim družbam, da naj registrirajo vsakega Nemca in Avstrijca, ki se pelje z vlakom.

Iz Bruselja poročajo, da je 200 belgijskih vojaških kolesarjev obkolilo 400 nemških vojakov, ki so se brez boja udali.

Amerikanci zapuščajo Berlin.

Berlin, Nemčija, 14. avgusta. (Preko Rima in Londona). — Posledni vlak s 300 Amerikanci in petimi avtomobili se je odpeljal danes zvečer proti Holandski. Poslanec James W. Gerard se pogaja z oblastmi nemških pristanišč in drugimi vladami glede proste vožnje parnikov, ki bodo pluli pod ameriško zastavo ter bodo imeli na krovu ameriške potnike, ki se vračajo domov.

Pariz, Francija, 14. avgusta.

Parnik “Chicago” francoske parobrodne družbe je odplul danes jutraj iz Havra proti New Yorku in popoldne mu je sledil parnik “France” z mnogimi Amerikanci na krovu.

London, Anglija, 14. avgusta. Ameriško poslanstvo je danes objavilo, da morajo vsi nemški Amerikanci, ki se mude na angleških tleh ter so prosili za ameriške potne liste, dokazati, da so v resnici ameriški državljani. V drugem slučaju se morajo javiti pri oliciji kot nemški podaniki. To odsedbo se je izdalo na podlagi ukaza, katerega je izdala policija.

Ameriški konzul v Turinu poroča, da so Amerikanci v Budimpešti na varnem ter da se jim ni treba ničesar bati.

Italijanske čete na meji.

Chiasso, Švica, 14. avgusta. — Italija pošilja neprestano pehoto in artilerijo na avstrijsko in švicarsko mejo. Svoje postopanje opravičuje s tem, da hoče pod vsakim pogojem braniti in varovati nevtralnost, za katero se je bila izrekla.

Razmere med Švico in Italijo so najboljše, posebno v zadnjem času, ko je italijanska vlada dovolila, da se uvede iz Italije v Švico veliko zalogo živil, katerih primanjkuje v Švici.

Razpravljanje o nevtralnosti.

Washington, D. C., 14. avg. — V kabinetni seji, ki se je vršila danes v Beli hiši, se je razpravljalo o dveh važnih problemih, tikajočih se nevtralnosti Združenih držav z ozirom na sedanjo evropsko vojno.

Prvo vprašanje se je tikalo francoskega posojila pri tvrdki Morgan & Co.; drugo pa je bila cenzura brzojav, ki prihajajo iz Združenih držav iz Evrope ali pa od tukaj v Evropo.

Predsednik Wilson je bil mnenja, da banka ne sme dovoliti napročenega posojila, ker bi pomenilo to na vsak način kršenje nevtralnosti.

Resnična beseda na pravem mestu.

London, Anglija, 14. avgusta. Angleška Humanity League je dobila danes od posestimske nemške organizacije poslanico, v kateri se označuje Viljema II. kot povzročitelja splošne evropske vojne in vsled tega vseh grozodejstev, ki se pojavljajo v zvezi z vojno.

V poslanici se glasi: “Vsakemu belgijskemu, francoskemu in angleškemu demokratu zatrjujemo svoje najprisičnejše prijateljstvo. Vemo, da se pripravljajo sedaj v naši sredi notranja revolucija, ki bo pometla z despoti, kojih nenasitni egoizem žene narode v propast.”

Cesar Viljem II. je nameraval odpotovati v Aachen, a je opustil potovanje vsed svara prijateljev.

Švica straži svoje meje.

Milan, Italija, 14. avgusta. — Na švicarski meji je opaziti neprestano gibanje mejnih straž. Švica ima pod orožjem 300,000 mož in 50,000 rezerve.

Kaj bo storila Japonska?

Tokio, Japonska, 14. avgusta. Japonska in Anglija se nista še zedinili glede stališča, katero naj bi zavzela Japonska v sedanjem sporu. Med obema vladama se je v zadnjih dneh izmenjalo veliko poslanic, vendar pa je videti, da se obe vladi še nista zedinili.

Napadeni in umorjeni.

Roparji so napadli in ubili tri rovske uradnike ter odnesli preko \$10,000.

Bluefield, W. Va., 14. avg.

Iz sedsede so ustrelili danes v gorovju banditi tri osebe, uradnike, ki so nesli v Glen Alum \$10,500, da tam izplačajo premogarjem mesečno plačo. Umorjeni so F. M. Johnson, blaginjak Glen Alum Fuel Co., Joseph Shaler, pomožni šerif, in dr. W. G. Amick, zdravnik premogarske družbe.

Roparji so po strašnem dejanju zbežali v gore in šele po preteku ene ure so našli trupla teh treh mož in nedaleč od dotičnega mesta avtomobil, v katerem so se hoteli peljati v Glen Alum.

Vsi trije so bili oboroženi z Mauser-puškami, ki so bile še gorke, kar je dokaz, da se je vršila bitka. Več oddelkov je odšlo v gore, da zasledujejo drzne roparje in morilec. Za slučaj, da se jih ulovi, se jih bo gotovo brez parda na mestu linčalo.

Izdelovanci smodk brez dela.

Washington, D. C., 14. avgusta. Na tisoče izdelovalcev smodk na Cubi je izgubilo zaslužek, ker je pojenjal eksport smodk v Anglijo.

Razmere v Avstriji -- v italijanski luči.

Newyorški italijanski listi poročajo, da preti po celi Avstriji izbruhni revolucija.

V BOSNI IN HERCEGOVINI.

Sovražniki so baje od vseh strani udri v avstrijsko ozemlje ter prodirajo.

Milan, Italija, 14. avgusta.

“Corriere della Sera” in “Secolo” sta baje dobila zanesljiva poročila, da je srbska armada pričela z ofenzivo ter da je prodrla v Bosno do Sarajeva. Avstro-ogrška armada se je morala umakniti ter je pustila za seboj veliko število mrtvih, ranjenih in jetnikov.

Črnogorske čete, zaveznice Srbov, so udre v Hercegovino.

Poroča se nadalje, da je tudi civilno prebivalstvo v Bosni in Hercegovini stopilo na stran sovražne armade ter da je pozdravilo Srbe in Črnogorce kot rešitelje. To baje zelo otežkoča operacije avstrijske armade, ki je potemtakem obdana od samih sovražnikov.

Ustaja, ki je izbruhnila v Bosni in Hercegovini, se bo baje razširila tudi na druge dežele.

“Secolo” zaključuje svoja izvajanja z besedami: “Videti je, da je odbila Avstro-Ogrski zadnja ura.” (To poročilo prihaja iz italijanskega vira ter je vsaka-akor zelo pretirano. Italijani bi seveda zelo želeli, da bi Avstrija propadla, ker bi se potem lahko brez vsakega boja polastili Trsta, Dalmacije in Trenta. Opom. ur.).

Rim, Italija, 14. avgusta. — Z Dunaja poročajo, da je novi avstro-ogrski poslanik v Rimu, baron Macchio, odpotoval odtam v posebnem vlakcu. Preje je bil tajnik ministra za zunanje zadeve, grofa Berchtolda.

Uhod Carranze.

Uhod Carranze, vodje konstitucionalistov, v mehiško glavno mesto se bo vršil danes.

El Paso, Tex., 14. avgusta.

Brzojavka iz Vera Cruz, katero je dobil danes popoldne tukajšnji konzul konstitucionalistov, poroča, da se bo jutri vršil uhod Carranze in armade konstitucionalistov v mehiško glavno mesto.

General Carranza je že prevzel vlado Mehike kot provizorični predsednik ter tudi že imenoval del novega kabineta.

Washington, D. C., 14. avgusta.

Mornariški departament je dobil danes iz Mazatlana, Mehika, poročilo, da se je bila tam vršila ena najstrašnejših bitk mehiške revolucije. V noči 7. avgusta je polk, obstoječ iz 800 Yaqui-Indijancev, napadel šotorišče federalcev, ki je bilo obdano z minami in bodičnimi žicami. Le 22 Indijancev je ostalo nepoškodovanih, 600 jih je bilo na mestu mrtvih in 178 ranjenih. Mornariškemu departamentu je nadalje sporočil admiral Howard, da gori svetilnik na otoku Preston. Natančnih poročil in posameznosti ni bilo mogoče dobiti. Yaqui-Indijanci so baje popolnoma iztrebljeni. Boj se je vršil ob Estero reki na pacifični obali.

Upor na nemškem parniku.

Rio de Janeiro, Brazilija, 14. avgusta. — Posadka nemškega parnika “Bluecher” se je uprla in parnik, ki je že odplul iz pristanišča, se je vrnil semkaj. Kapitan je naprosil policijo za pomoč. O vzroku upora se ni ničesar izvedelo. V pristanišču Pernambuco leži več nemških parnikov s približno 500 medkrovnimi potniki, vendar pa so dobili kapitan povelje, naj ostanejo v pristanišču, ker se je bati, da bi parnikov ne zajele angleške bojne ladje.

Dr. Liebknecht so baje res ustrelili.

Londoni delavski list “Daily Citizen” je baje priobčil posameznosti o tem dogodku.

NI HOTEL V VOJNO.

Kot častnik v rezervi se je branil prijati za orožje ter ga je vojno sodišče obsodilo na smrt.

Newyorški “Times” je priobčil včeraj iz Londona sledečo brzojavko:

London, Anglija, 14. avgusta. Ker ni hotel prijati za orožje ter služiti v armadi potem ko je dobil povelje, naj se oglasi kot rezervni častnik pri svojem polku, je bil ustreljen dr. Karol Liebknecht, eden najodličnejših nemških protimilitaristov in demokratov.

Glasi se, da se ga je aretiralo ter prevedlo v neko vojašnico blizu Berlina. Tam je bil stavljen pred vojno sodišče, ki je napravilo kaj kratek proces. Obravnava se je vršila z veliko naglico in Liebknecht je bil spoznan krivim veleizdaje.

Povedli so nato na dvorišče vojašnice, kjer ga je ustrelil oddelek vojakov.

To poročilo je objavljeno v “Daily Citizen”, oficijelnem listu delavske stranke in socialne demokracije na Angleškem. Posameznosti o slučaju je dobil list od nekega begunca, ki je takej po eksekuciji dr. Liebknechta pobegnil iz Nemčije.

Ta begunec je nadalje objavil, da je pretila za časa njegovega bega izbruhni v Berlinu revolucija ter da je zelo primanjlovalo živil. Sporočil je nadalje, da je bila razven Liebknechta tudi ustreljena znana Roza Luxemburg in sicer radi njenih protivojaških člankov, katere je bila priobčila in v kojih je razkrila trpinčenja vojakov.

Dr. Karol Liebknecht se je rodil dne 13. avgusta 1871 v Lipskem kot sin znanega voditelja socialnih demokratov, Wilhelma Liebknechta. Zelo kmalu se je pričel vdeleževati političnega življenja ter je bil kot njegov oče odločen nasprotnik vsakega kompromisa s kapitalizmom. Kot enoletni prostovoljec je služil leta 1893/94 pri gardnem pijonirskem bataljonu. Posebno znan je postal, ko je razkril počenjanje Kruppovih naprav. V afero so bili zapleteni visoki armadni in mornariški dostojanstveniki.

Panamski prekop v obratovanju.

Washington, D. C., 14. avgusta. Parnik “Cristobal” Panama Railroad bo jutri prepotoval celi prekop ter izvršil s tem prvo vožnjo v službi svetovne trgovine.

Dasiravno se morejo parniki in ladje z več kot 30 čevlji pod vodno gladino skozi prekop, bo to lahko pozneje mogoče, ko se bo poglobilo prekop, ne da bi se pri tem naletelo na posebne težkoče. Jutranje otvorjenje se bo vršilo brez vseh ceremonij ter bo prekop od jutri naprej odprt parnikom vseh narodov. Skozi prekop bodo lahko plule tudi bojne ladje narodov, ki so sedaj zapleteni v veliko vojno. “Cristobal” bo kot prva ladja prost pristojbin. Vsaka nadaljna bo morala plačati \$1.25 za registrsko tono. Oficijelno otvorjenje se bo vršilo marca meseca prihodnjega leta.

POZOR POŠILJATELJEM DENARJA!

One, ki žele poslati domov denar, obveščamo s tem, DA POD NOBENIM POGOJEM ne odpošiljamo DO PREKLICA denarja v staro domovino. Nobena banka v New Yorku ne da kupiti in radgate smo TUDI MI USTAVILI POŠLOVANJE KAKOR HITRO SE RAZMERE IZBOLJŠAJO, BOMO OBVESTILI ROJAKE PO TOM ČASOPISJA. Tvrdis Frank Banker.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
20 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

For sale by the publisher at the following prices:
"Glas Naroda" for one year \$3.00
"Glas Naroda" for six months \$1.50
"Glas Naroda" for three months .75
"Glas Naroda" for one month .25
"Glas Naroda" for one week .05
"Glas Naroda" for one day .01

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemki nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopisi brez podpisa in osebno se ne
prihajajo.

Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
izpisek naznani, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:
"GLAS NARODA"
20 Cortlandt St., New York City.

Telephone 4637 Cortlandt.

Hijene vojne.

Vojna prinaša s seboj grozote vseh vrst. Grozota vseh grozot pa so takozvane "hijene bojne polja". Kadar pade po dokončani bitki noč na okrvavljeno polje, tedaj se plazijo tam ter ležejo naokrog skrivnostne pošasti, ki hočejo oropati mrtvece in ranjene še one beračije, katero imajo na sebi. V knjigi, ki je sedaj zopet vlekakovalna, je Bertha Suttner na pretresljiv način opisala to grozno blodnjo človeške pohlepnosti.

Najti pa je še druge vrste hijen in te so sedaj ne le na bojnih poljih v Evropi, ampak tudi pri nas, v Združenih državah. Liferanti so, mali in veliki trgovci, ki skušajo iz strašne žaloigre, ki se vrši sedaj, izbiti kar največ gotovega denarja.

Pred par dnevi smo opozorili čitatelje na veliko povišanje cen, katero je zaznamovali pri vseh živilih. Od tedaj gre to podražanje še naprej ter je že doseglo tako ogromno višino, da se je moral z zadevo že pečati kongres ter je tudi mesto New York započelo korake, da se ustavi to podražanje. Te odredbe so popolnoma na mestu, ker se širi govorica, da podražanje še ni doseglo svojega vrhca, temveč da je pričakovati še nadaljnega podražanja.

Človek bi mislil, da bodo cene valed onemogočenega izvoza padle, vsaj pri nekaterih predmetih. Organizacija za plenjenje konsumentov pa je, tudi brez trstov, tako popolna, da so veliki in mali trgovci takoj uporabili prvo priliko, katere se jim je nudila.

Kaj se da storiti proti temu? V državah, ki so zapletene v vojno in v katerih vlada vojno pravo, se je napravilo kaj krakega proces. Poveljniki so enostavno določili cene ter zaprli vse trgovine, v katerih se je zahtevalo višje cene. V Londonu, kjer je takoj nastala velikanska draginja, je vlada enostavno konfiscirala vse zaloge.

Pri nas je kaj takega nemogoče, vendar pa se bo moralo nekaj ukreniti, da se varuje občinstvo pred izkoriščevalci. V kongresu "upajo", da bo izdal predsednik protest proti podraževanju, od katerega pričakujejo dosti uspeha. Vrnjeno je, da bodo trgovci z živili živigali na take opomine. Predlagalo se je še dosti drugega in pomagala naj bi končno deklica za vse, meddržavna trgovska komisija.

Župan mesta New York je naznanil, da bo imenoval preiskovalno komisijo, ker je podražanje umetno. Tudi on hoče moralno vplivati na trgovce. Nekoliko bolj praktičen je okrajni pravnik Whitman, ki hoče proti takim trgovcem nastopiti kazensko pot ter jih staviti pred sodišče radi zarote. Iz vsega tega je razvidno, da se skuša nekaj napraviti ter da se odločilni krogi začnejo gneti podlajša. Noče se

dopustiti, da bi prišlo do pretirano visokih cen, ki pa bodo prišle, kakor hitro se bo zopet pričel izvoz.

Govorili smo početkom o hijenah bojnih polj. Vojni oderuhi pa so še veliko bolj nevarni in zavrženi. Prvi stavljajo vsaj življenje v nevarnost ter so ponavadi reveži. Zadnji pa ne riskirajo ničesar pri izvrševanju njihovega žalostnega posla ter so ponavadi bogati ljudje. Prvi ropajo posameznike, slednji pa cele narode.

K. S. K. J.

Iz zadnjega uradnega glasila K. S. K. J. je razvidno, da bodo znašala skupno število delegatov 112, k temu je prištetih še 20 gl. odbornikov; torej bodo zborovalni skupaj 132 delegatov, ki zastopajo 69 društev; 39 društev ne bo odposlalo svojih zastopnikov na konvencijo.

Iz 17 raznih držav bodo zastopali delegatje sledeče: Illinois 42, Pennsylvania 23, Minnesota 16, Ohio 13, Wisconsin in Colorado po 7, Michigan 6, Kansas 5, New York in Montana po 3; po 1: Iowa, Indiana, Missouri, Nebraska, Utah, Wyoming in Connecticut.

K zborovanju K. S. K. J.

Samo še nekaj dni imamo do zborovanja naše najstarejše in največje slovenske podporne organizacije K. S. K. J., ki se ima vršiti dne 17. t. m. v Milwaukee, Wis.

Na tem mestu se je čitalo zadnji čas že dosti raznih nasvetov in predlogov od strani Jednotinih članov in delegatov. Dosti "skovanih" dopisov je že priobčil tudi naš znani "A. S." ali posiljenost glasila K. S. K. J., ki so bili pa sestavljeni skoro vsi po enem in istem kopitu, a la Joliet.

Ne bom ponavljal raznih predlogov, omeniti hočem danes, ali neposredno pred konvencijo, saj so sledeče točke:

Zelo pomembna stvar vsake podporne organizacije je, kako obstoji in finančnih zadevah, ali drugače rečeno, če ima svoj denar varno in obrestonosno naložen. Res se hvali K. S. K. J. na vse pretege, da je najstarejša in najmočnejša. Žalibože pa, da je v tem oziru še daleč za drugimi sbratskimi Jednotami, ker ima skoro tretino svojega premoženja založenega na raznih cerkvah, šolah, posestvih itd. Državni zavarovalniški oddelek odločno zahteva, da morajo imeti bratske podporne organizacije svoj denar naložen le v varnih državah in mestnih bondih. K. S. K. J. ima pa danes na cerkvah in drugih podjetjih izposojenega nad stotisoč dolarjev in to po primeroma nizkih obrestnih merah. Naša Jednota ni nikakoli posojilnica ali banka, da bi delala slične kupčije. Naša K. S. K. J. je zavarovalno podjetje (Insurance Institution) in kot tako bi morala gledati, da drži svoj rezervni sklad naložen kar najbolj močnejše obrestonosno na razne zanesljive državne listine. Dobi se dandanes lahko zlate državne ali mestne 5% bonde, koje se da vsak dan zamenjati v denar. Pri privatnih posojilih in posojilih na cerkve je pa to drugače. Vzemimo n. pr. samo sledeči slučaj: Naša Jednota je posodila slovenski cerkveni občini v South Chicago za dobo 6 let \$18,000 po 4¼%. Ta dolg je plačljiv leta 1916. Če bi zadela danes ali jutri Jednota neprica-kovana nesreča, da bi potrebovala leto na onih \$18,000. Lahko pa dotična cerkvena občina tudi med tem preneha. Kje bomo iskali ta denar? Ali bomo morda cerkev sv. Jurja podrli in dali dedičem namesto dolarjev opako ali pa svetnike? V "A. S." se je svojčasno g. Drobničar hvalil, da dajejo ravno posojila slovenskih cerkev tej Jednoti največ (?) obresti. To je čisto navadna laž. Evo vam dokaza: Ravno pri tem posojilu je zgubila naša Jednota dosedaj že \$540 na obrestih; tekmo šest let bo pa \$810. Ta znesek tvori razlika ¼ obresti, kar bi Jednota tekmo 6 let lahko dobila za to posojilo, in sicer po 5% na zanesljive bonde, ne pa samo po 4¼%. O tem naj gg. delegati razmotirajo!

Moj predlog je, naj sl. konvenciji zbor odprave vsa slična posojila ter naj Jednota onih \$100,000 bolj obrestonosno in bolj varno naloži. — V Jolietu se gradi sedaj kramo župnišče. Treba bo zo-

pet denarja. — K. S. K. Jednota "hands off"!

Druga važna točka na prihodnji konvenciji je Jednota Dom. Glavni odbor naj da delegatom čisti račun, če je pri Jed. Domu izguba ali ne, kot je bila izkazana na XI. gl. zborovanju, in sicer \$862.91. Jed. Dom nas stane glasovno inventarske izkaza \$9000, k temu je treba prišteti še od Jednote plačane advokatske stroške v znani tožbi \$3300, torej skupaj \$12,300. Ali se nam ta glavnic z Jed. Domom izplačuje? Če se ne izplačuje, naj se Jed. Dom enostavno proda. Čemu naj trpi cela Jednota škodo pri Domu ravno zaradi Jolietčanov?

Tretja pomenljiva točka je dobava "charterja" podrejenim društvom po raznih državah. Konvencija mora v tem smislu storiti odločne korake in ne sme še vnaprej spuščati svoje podp. podružnice nemilosti državnega zavarovalnega oddelka. V ta namen naj glavni odbor naroči za dobo zborovanja kakavega vsega odvjetnika, ki bo presojeval na zborovanju nove sklepe in točke pravil, če niso v protiglasju s točkami državnega zavarovalniškega oddelka.

Konečno naj še omenim, da ima naša Jednota glede vere take točke, ki so v direktnem protislovju z državnim zavarovalniškim postavo ali konstitucijo Združenih držav. Čul sem, da ne sme nobena Jednota ali nobeno društvo izključiti svojega člana vsled neopravljene velikonočne spovedi, če je dotičnik redno in istinito plačal vse svoje asementne dajatve in Jednoti. Moj končni nasvet je torej, naj se pri K. S. K. Jednoti prisiljen spoved odpravi. Član Jednote.

Češka Magdalena.

Zgodovinska novela iz XIV. stoletja. — Spisal Ferdinand Schulz.

I.**Po turnaju v Pragi.**

Početkom meseca majnika leta 1356. se je Praga topila v glasnem razveseljevanju. Cesar in kralj Karol je gostil pri sebi poljskega kralja, Kazimira III. Ko je ta vladar pred petnajstimi leti prvič obiskal Prago, snubeč roko Karlove sestre, Markete, vdove vojvode Bavarskega, bil je tukaj sprejet z večjimi častmi in slavnostmi, nego katerikoli izmed drugih nešteti inozemskih gostov, ki so prihajali na kraljevi česki dvor.

Že tedaj se mu je Praga jako priljubila, in ker je bil prijatelj čaše in še bolj prijatelj krasnih oči dam, ostal je tukaj še par dni tudi po iznenadni smrti svoje neveste, da bi v veselji družbi, ki se je vedno gnetla okoli kraljevskega dvora, pregnal svojo žalost.

Toda, kaj je bila Praga leta 1341!! Koliko je od onega časa pridobila vsled skrbnosti, darenosti in modrosti Karlove na obsegu, duševnem življenju, umetniških delih, bogatih stavbah, izobraževalnih ustanovah, na narodni in državni važnosti, družabnem blešču, veldržavnem izobilju, veselju in bujnosti! Kralj Kazimir je sedaj komaj spoznal prestolico Karlove.

Med tesnim ozidjem Starega mesta in razsežnimi vinogradi, ki skoro s čarovnim plaščem pokrivajo brdo in visočino med Višegradom in Vitkovim, veliko novo mesto s prostornimi trgi, širokimi udobnimi ulicami, z množico krasnih samostanskih in cerkvenih zgradb, nad katerimi se dvigajo vitki stolpi in visoki štiti ki obnebu.

Po ulicah roji odrasla in vesela moška mladina v slikovitih krogih; to je dijaštvo nedavno ustanovljenih visokih šol. V Malem mestu pa, na levem bregu Vltave, mrgoli vitezev, ki hite, ali peš ali pa na konjih, v grad in nazaj.

In kaj naj bi rekli o gradu nasveto? Koliko je tu spremenjenega, koliko novih krasnih zgradb! Sebe sedaj je za bajnokrasen kraljevski sedež. Novo svetišče svetega Vida v močestnosti, sijaju, plemenitosti vitkih svojih likov, izgotovljenih do krova, daja neizpriljivega čara vsemu slikovitemu obronku, na katerem se za tremi mostovi in tremi vežami od južne strani razprostirajo z vzhodu nove kamene kraljevske zgradbe.

Na arhitektoničnih delih, s katerimi se sedaj ponaša grad svetega Vavla, se more najbolje

spoznati, s kolikim izbornim uspehom se je kralj Karol mudil v Parizu in v Italiji, s kako obogatim duhom se je vrnil v domovino!

Kralj Kazimir je postal silno skromen v svojem ponosu in svojem govoru, ko je pregledoval vsa ta dela, deloma že dovršena, deloma bližajša se dovršitvi. Tudi on izvaja v Poljski že nad dvajset let zgrajbe gradov, samostanov, cerkva in drugih, javnemu prospehu in okrašenju dežele služilnih poslopij; privadil se je ponavljati si s ponosom, da je našel Poljsko iz gline in leseno in da jo odda svojem nasledniku kameneno. Toda, kaj sta novoustanovljeni predmeti kraljevi, Kazimir in Klepar, v primeru z Novim mestom praškim! Kaj so Sukienice, bazarovo poslopje v sredini krakovskega trga, poleg Karlovih stavb, dvigajočih se nad Prago v nebo in oarajajočih oko in misel gledalčeve z mogočnostjo obsega, plemenitostjo in krasoto sloga!

Takrat je Kazimir obiskal češkega vladarja, da bi z njim osebno dovršil in utrdil vezi prijateljstva in miru, za katere so delovali poslaniki že več mesecev.

V Pragi, na dvoru Karola, kralja češkega in rimskega cesarja, kamor potuje že skozi deset let vsa posvetna in duhovska gospoda srednje Evrope, kakor k glavnemu viru vse pravice, izvirku vse zakonite moči, kakor k štiti in zavetišču vsega reda, se ima uresničiti tudi bratsko združenje dveh tedaj najmočnejših slovenskih vladarjev; v Pragi se ima ustanoviti trdna češko-poljska zveza, ki jo kralj Kazimir nujno rabi proti neštetim in drznim sovražnikom na severu in iz toku svoje države.

Kralj Karol je v sprejel redkega gosta z ljubeznivostjo in slavo, ki je kralju Kazimiru že vnaprej zagotavljala popoln uspeh njegovega tukajšnjega obiska. V pozdrav in pogoščenje poljskega vladarja so se prirele zabave, igre in slavnosti, kakoršnih vsa Praga, gotovo že vajena hrupnega veselja, slavnostnih sprevodov in najraznovrstnejših zabav, še ni videla do sedaj. Kralju Kazimiru kaj bi bilo bivanje v Pragi kolikor možno prijetno.

V radostnem razburjenju in nenavadnem nemiru se kar topi domače prebivalstvo in množestvilna družina, ki je poljskega kralja s Krakova spremlila v Prago.

Prvi dan je bil posvečen obhodu in pregledovanju veselo rastočega Novega mesta, posebno vseh samostanov in cerkva, ki jih je bil Karol ustanovil v novi Pragi v kratki dobi osmih let.

V slavnostnem sprevodu, katerega so se udeležili: sama kraljica Ana z množestvilnimi dvorskimi gospodi in gospiami v krasnih dragocenih oblekah, v bogatih odprtih vozovih; praški nadškof, Arnošt s Pardubice, z vsemi kanoniki svetovidskega kaplitja in vsem skoro nepreglednim svečenštvom, samostanskim in posvetnim s Starega in Manjšega mesta; rektorji, mojstri, bakalarji in vse dijaštvo visoke šole s svojimi znaki in v zanimivih krogih; vsi najvišji deželni uradniki, dvorni dostojanstveniki, vsi gospodje in vitezi češki, ki so se v oni dobi številneje nego v vseh drugih časih zgrinjali okoli svojega kralja, večina v bleščeči, vidnemajoci ureditvi orožja na ponosnih konjih; sodniki, župani, vsi konšeli, na tisoče sosedov in neskončne množice navadnega ljudstva iz stare in nove Prage, je kralj Karol s prijaznim, smehljajočim licem, ki je je solnčilo globoko zadovoljstvo, v skupnem, z zlatom bogato okrašenem vozu spremljal kralja Kazimira od enega k drugemu delu svojih pobožnih in za umetnost vnetih misli.

Skozi vežo pri svetem Havlu so se odpeljali čez most, spuščeni nad globokim jarkom, objemajočim obdobje Starega mesta, najprej k samostanu in cerkvi Karmelitanov na Pisku. Od tod so se podali med zvonjenjem vseh praških zvonov, spremljani od godbe in pojočih množic, nad katerimi so se v čistem prijetnem materijem vzdulili vile standarte, okrašene s slikami svetnikov, valovile pisanobarvne, dragocene zastave, poleg vasi Opaticve in grica Zderaza k stolpu svetih ostankov, ki je bil z lesa zgrajen v sredini razsežnega Novomestnega trga.

Tu se je kralj Karol mudil s posebnim veseljem. Njegovo dostojanstveno lica je zasijalo že z večjim sijajem, nego so blesteli v solnčni zarji vsi dragi kameni, ki so jih bili dvignili iz trdnih hrastovih škripi. Karol sam je razkazoval kralju Kazimiru, kar so tukajšnje zakladnice skrivale v sebi. Komad za komadom je jemal s sveto udanostjo v roke, vsakega je s ponižnostjo poljubil in ga potem podajal Kazimiru v občudovanje in podobno počestčenje.

Tu so bile svetinje in dragocenosti državne. Predvsem zlati križ, okrašen z dragim kamenjem in biseri; vdelano je bilo vanj kopje, s katerim je bil po starodavnem poročilu prebuden Odrdešek na križu. Nadalje en žebelj, s katerim je bil gospod naš Jezus pribit, in velik del svetega križa. Potem en zob svetega Janeza Krstnika, vdelan v kristal, in rama svete Ane. Iz drugega predala je dvignil Karol dva meča, enega svetega Mavricija in drugega še bolj častiljivega. Bil je to meč, ki ga je svetemu Karlu cesarju angelj prinesel iz nebes, da z njim bojuje proti poganom. Oba meča sta bila shranjena v pozlačeni nožnici. In zopet je iz druge zakladnice dvignil Karol z lastno roko znake svojega cesarskega dostojanstva in zlato krono Karola Velikega, ter tri njegove obleke, eno belo, drugo modro in tretjo rujavo, vse z dragocnimi okraski iz zlata in biserv; istotako njegov plašč z dvema levi, ki sta bila vezena iz dragoga kamenja, biservov in zlata; nadalje zlato državno jabolko s križem, dragocene rokavice, srebrno žezlo, velik prstan z e-gromnim rubinom, štirimi velikimi safiri in štirimi biseri.

Manjših dragocenosti in redkosti pa je bila taka množina, da so se oči skalile in slabele od samega bleksa.

Kralj Kazimir je nekolikokrat ponavljal, da takih zakladov in spominov, kakor jih je kralj Karol združil tu na enem prostoru, ne premore ves evropski vzhod. Med vrtovi, katerih bogato cvetje je v solnčnem sijaju dajalo prijetno vonjavo, med smaragdini preprogami nekaterih polja, ki so kakor valovita zelenja jezera objemale hiše, tu in tam dvigajoče se iz tal, se je premikal slavnostni sprevod dalje v smeri k Višegradu, k samostanu slovenskih duhovnikov reda svetega Benedikta.

Opat in vsi menihi so v prekrasnih ornatih, z velikim zlatim križem, z gorečimi svečami, z vnetim kadilom, pojoč hiteli nasproti vzvišenemu obisku. Kralj Kazimir se je močno začudil, ko je slišal doneti slovenske himne iz zboru rimskega duhovstva. Karol je s posebno radostnim ponosom pogledal na njega in pripomnil, da v tem samostanu tako mase, kakor tudi vse ostale službe božje opravljajo in pojejo samo v slovenskem jeziku. V cerkvi so menihi, kar majbogateje okrašeni in zatopljeni v morje luči, v čast slovenskih vladarjev, na migljaj kralja Karola pokazali poljskemu vladarju svoje bogoslovne knjige, spisane vseskozi v glagolskem jeziku in opremljene bogato z zlatom, slikarsko in krasnopisno umetnostjo.

Karol je zopet uprl svoj vzrastočen pogled na svojega kraljevskega gosta, da izve iz njegovega obraza vtis, ki ga napravljajo na njegovo misel ta ogromna izjema v obredih rimske cerkve na korist slovenskega jezika. Toda ogromno je bil dirjen vsled nagle spremembe v vsej njegovi zunanosti.

Kralj Kazimir je stal poleg njega kakor kamen, kip z žgočimi očmi, negibno uprtimi v stopnice oltarja doli na sprevod, s katerim je bil prenapolnjen ves obsejni prostor svetišča.

(Pride še.)

Dobro zdravje
je veliko odvisno od pravilnega delovanja prebavnih organov. Vidno je torej, da bi se morali ti organi vzdrževati v dobrem redu. Uživate včasih Severov Želodčni grenček (Severa's Stomach Bitters) ter si s tem pomagajte vzdrževati splošno zdravje s tem, da vzdržujete prebav v dobrem redu. Severov Želodčni grenček je dobro znan radi svojega toničnega vpliva. Priporočajo se za stare in onemogle ljudi, za nežnega ustroja. Njegovo vrednost boste hitro opazili pri zdravljenju zapeke, neprebrave, slabe prebave, otrplih jeter, ponavljajoče se urzlice, napihovanja in kislega želodca. Poskusite ga. Cena 50 centov in \$1.00 steklenica v vseh lekarnah ali od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Razentega izhaja v Carigradu 6 grških dnevnikov, ki imajo 5000 do 15,000 izvodov, nadalje sedem armenskih časopisov. V Carigradu izhajajo razentega štirje francoski in en nemško-francoski dnevnik. Posebnost carigradskih dnevnikov je ta, da časopisi, ki zastopajo vsi politične stranke, čestokrat menjajo svoja imena. Periodična literatura je v Carigradu zelo bogata, s čemer pa se ni rečeno, da je vsa ta literatura kaj vredna. Vseh časopisov je v Carigradu okoli 70. V turskih provincinah izhaja kakih 100 časopisov v najrazličnejših jezikih in dijalektih, toda le malo jih izhaja dnevno.

Prebivalci v Bosni in Hercegovini.

Po štetju leta 1910. je bilo v Bosni in Hercegovini 1,898,044 prebivalcev; ob času okupacije jih je bilo leta 1879. 1,158,164. Torej jih je zdaj 739,880 več. Od teh je 825,418 (torej skoraj polovica) pravoslavni Srbov, 434 tisoč 61 katoliških Hrvatov in 612 137 muslimanov (Slovanov mohamedanske vere).

Na počitnicah.

Letovišar: Nocoj sem ujel in ubil nad trideset stenic!
Gostilničar: Izvrstno! Veste kaj, ostanite še neka dni, da pobijete vse!

POŠTNA ZVEZA MED ZDR. DRŽAVAMI IN AVSTRIJO.

Nase prejšnje poročilo o pretrgani poštni zvezi med Zdr. državami in Avstrijo ne odgovarja povsem resnici. Pošta prevzame pisma ter jih skuša spraviti na prejal s parnikom kake nevalne države. Ne prevzame pa odgovornosti za priporočena pisma in denarne pošiljke, kar naj vzamejo rojaki na znanje.

NA PRODAJ

je gostilna s poslopjem vred v dobrem kraju v bližini treh premogetih rogov in dveh cementarn, dve milji južno od La Salle, Ill. Prodajam prestopolno in kdor želi še več pojasniti, naj se obrne na lastnika:
Joseph Mesojedec,
R. R. 24, Box 143, La Salle, Ill.
(15-18-8)

Zdrav mož

je močan in pln življenja. Bolni mož se počuti utrujenega, vedno skrbi, je slaboten, onemogel in ne v redu. — Ako občutite kake te znake, ne obotavljajte takoj pričeti zdravljenje s

SEVERA'S BALSAM OF LIFE

(Severovim življenjskim balsamom) ter se spravite na pot k zdravju. Drugi, ki so to storili, pravijo, da je tonika velike zdravilske vrednosti.

Popravi prebavo in odpravi zapeko. Je splošna tonika za moške in ženske. Slabo krvnim ljudem pomnoži kri. Dispeptičnim ljudem vredi prebave nerednosti. Narodi jedila bolj okusna in prebavljiva. Cena 75c.

Severa's Gothard Oil

(Severovo Gothardovo olje). Zoper bolečine in okorelosti. Mazilo samo za vnažno rabo. Cena 25 in 50 centov.

Severa's Tab-Lax.

(Severovo Tab-Lax). Sladkorna odvajala. Za otroke in odrasle. Cena 10 in 25 centov.

Zahtevajte samo Severove Pripravke. Ako vas lekarnar ne more založiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Nečistost in boleznir krvi,

kateri izvirajo od bolnega želodca, so nevarne za celi sistem. Vi zamorete človeku iz obraza brati ako trpi na slabem teku, gorivzdigavanju, krču, gorečici ali podobnih simptomih. — Stotisoči zamorejo dokazati, da so vsi taki simptomi izginili po uporabi

PARTOLA

kri in želodec čistilnih tabletov. Ena velika skatija vam zadostuje za 3 mesece, vas ohrani pri dobrem zdravju ter stane samo \$1.00. Naročila je pošiljati na The PARTOS PHARMACY, 160-2nd Ave. New York, N. Y.

Slovenska unijska TISKARNA

Rojaki in društveni tajniki, ali pazite, da so vaše tiskovine vedno narejene v unijski tiskarni? Naša tiskarna je popolno založena z najboljšimi modernimi tiskalnimi stroji in v vsem tiskarskim materialom in je največja slov. unijska tiskarna.

NAJNIŽJE CENE

vsem tiskovinam za vsako društvo, trgovca ali posameznika računamo vedno pri nas.

GARANTIRANO DELO

da ste zadovoljni s tiskovino in da se izdela natančno, kakor želite. Predne se obrnete kam drugam, pišite k nam po cene za vsako tiskovino, ki jo potrebujete. Pri nas je vedno ceneje.

CLEVELANDSKA AMERIKA

Najstarejši slovenski dvotednik.

6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Brabant, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEG, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOŽEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2, Ely, Minn.
JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poljudne naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odpirala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA
J. S. K. JEDNOTE.

PREMEBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDENIH DRUŠTVIH.

Sv. Ciril in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

Pristopila: Mary M. Delatch 92 17690 500 22.
Zopet sprejeti: Filip Dujmovich 81 14941 1000 31. — John Kocjan 94 17273 1000 18.
Suspendirani: John Butala 56 109 1000 42. — Pluth Joseph 71 182 1000 27. — Jos. J. Peshel 79 3708 1000 26. — Jacob Pucelj 48 250 1000 50. — Stefan Rozman 83 14119 1000 28. — Frank Skerbec 57 306 1000 41. — Mary Butala 73 7951 500 33. — Mary Plut 82 8032 500 24. — Ana Pucelj 59 8031 500 59. — Ana Rozman 90 14120 500 21.

Sv. Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

Pristopila: John Pogorelec 72 17733 1000 42.
Zopet sprejeti: John Papež 89 17002 1000 24.
Suspendirani: Frank Skalar 85 16990 1000 28. — Anton Jerman 86 12277 1000 27. — Marko Sertič 69 13052 1000 41. — Jacob Rupnik 79 492 1000 20. — Marija Rupnik 81 8144 500 23.

Sv. Barbare, št. 3, La Salle, Ill.

Suspendirani: Anton Novak 88 16778 1000 25.

Sv. Barbare, št. 4, Federal, Pa.

Prestopili k dr. sv. Janeza Krstnika št. 75, Cannonsburg, Pa.: John Zajec 75 5539 1000 31. — Katarina Zajec 79 8220 500 31.

Sv. Barbare, št. 5, Soudan, Minn.

Prestopili k društvu sv. Srca Jezusa št. 2, Ely, Minn.: Anton Stefanich 91 14494 1000 20.
Zopet sprejeti: Geo. Stepan 75 709 1000 23. — Ana Stepan 74 8227 500 31.

Sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich.

Prestopili k društvu sv. Martina, št. 105, Butte, Mont.: Joseph D. Butala 79 767 1000 24. — Ana D. Butala 83 8264 500 23.

Zopet sprejeti: Jurij Kasun 76 13294 1000 34. — Jose Sterbene 65 11917 1000 44. — Jurij Pezdire 73 852 1000 29. — Margaret Sterbene 75 11991 500 34.

Suspendirani: Mike D. Zunic 88 7449 1000 19. — John John Zagar 91 14920 1000 21. — Ana Zagar 94 14921 500 18. — Jos. G. Kestner 83 5392 1000 23.

Prestopili k društvu sv. Frančiška, št. 54, Hibbing, Minn.: Mat. Zelko 65 944 1000 39. — Ana Zelko 76 8335 500 30.

Sv. Stefana, št. 11, Omaha, Nebraska.

Zopet sprejeti: Jacob Grguraš 84 13593 1000 26. — Marija Grguraš 89 16243 1000 24.
Suspendirani: Mavro Cepuran 79 16242 1000 34. — Joseph Crnuš 87 10959 1000 21.

Sv. Jožefa, št. 12, Pittsburg, Pa.

Prestopili k društvu sv. Alojzija, št. 31, Braddock, Pa.: Louis Volk 81 1740 1000 24. — Marija Volk 81 8441 500 25. — Frank Zefran 80 1055 1000 29.

Suspendirani: Jos. Fuks 83 6046 500 23. — Gasper Pišler 87 13204 500 23. — John Cesnovar 84 4198 1000 21. — Matevž Kiren 62 1011 1000 43. — Gizela Fuks 91 11102 500 18.

Crtan: Frank Kranjčević 94 17010 1000 19.

Sv. Alojzija, št. 13, Baggale, Pa.

Pristopili: Jos. Zabkar 90 17700 1000 24. — Suspendirani: Ivan Sojč 77 14391 1000 36. — John Mohorič 70 12249 1000 16.

Sv. Cirila in Metoda, št. 16, Johnstown, Pa.

Zopet sprejeti: William Blesković 92 13255 1000 18. — Frank Svigelj 78 1254 1000 24. — Ivan Ognik 83 5619 1000 23. — Frank Gabrovšek 71 5447 1000 35. — Marija Svigelj 86 17309 500 25. — Katarina Gabrovšek 76 9311 500 30.

Suspendirani: Josip Jene 89 14375 1000 22. — Josip Bavdek 63 117 1000 38. — Marija Jene 87 14376 500 21. — Ivana Bavdek 62 7957 500 44.

Umrl: John Ribič 41 1863 1000 39. — Vzrok smrti: ubit v premogorovu. Pristopil k Jednoti 4. junija 1902.

Prestopil k društvu sv. Alojzija, št. 36, Conemaugh, Pa.: Jacob Smrekar 83 7544 1000 24.

Sv. Jožefa, št. 17, Aldridge, Mont.

Odstopila: Ana Veršnik 84 8617 500 22.
Prestopil k društvu sv. Stefana št. 58, Bear Creek, Mont.: John Podobnik 73 1304 1000 27.

Sv. Alojzija, št. 18, Rock Spring, Wyo.

Pristopili: Matevž Mravlja 88 17701 1000 26. — Jos. Ostar 89 17702 500 25. — John Jenko 77 17703 1000 37.
Zopet sprejeti: Frank Meden 77 7299 1000 30

Sv. Alojzija, št. 19, Lorain, Ohio.

Odstopil: Jacob Kovach 90 16597 1000 23.
Suspendirani: Frank Krajnc 81 5035 1000 25. — Rozalija Krajnc 82 9969 500 25.

Sv. Jožefa, št. 20, Gilbert, Minn.

Zopet sprejeti: Jacob Jeglovski 69 2570 1000 35. — Jožefa Jeglovski 68 8773 500 38.
Suspendirani: Jos. Germ, 94 17101 500 10. — Jos. Korosic 76 87000 1000 32.

Sv. Jožefa, št. 21, Denver, Colo.

Pristopil: Jos. Grande 95 17705 1000 19.

Sv. Jurija, št. 22, So. Chicago, Ill.

Umrl: Mitar Kekić 48 1554 1000 53. Umrl dne 21. julija 1914. Vzrok smrti: starost. Pristopil k Jednoti 15. sept. 1901.

Zopeta sprejeta: Marija Pleša 86 15083 500 25.
Suspendirani: Frank Kontarič 74 14389 500 37. — Louis Zaleec 82 2967 1000 20. — Joseph Rukovina 79 6167 1000 27.

Zopet sprejeti: John Krajacich 68 1560 1000 33. — Mile Pleša 94 15889 1000 18. — Pavel Pleša 93 14528 1000 18. — Luka Corak 76 10594 1000 32. — Ivan Markovich 72 1566 1000 30. — Frank Kovačič 63 71461 1000 44. — John Fabjan 68 10204 1000 40. — Anton Oberman 88 5653 1000 18. — Andrew Požek 68 1552 1000 38. — Grga Novačić 70 6943 1000 37. — Marko Pleša 80 14621 1000 31. — Dujo Naglich 70 12678 1000 40. — Martin Super 73 7736 1000 34. — Mile Snorich 73 1593 1000 34. — Ana Krajacich 70 8850 500 36. — Bara Markovich 73 8860 1000 39. — Louis Fabjan 75 10211 500 33. — Marija Pozek 73 8866 500 33. — Katarina Snorich 76 8869 500 30.

Sv. Ime Jezus, št. 25, Eveleth, Minn.

Suspendirani: Matevž Usenik 88 6293 18. — Ivan Vrhovnik 90 12926 1000 20. — Geo. Capan 90 16673 1000 23. — Andrej Bavec 89 16877 1000 24. — Jos. Gregorič 87 14972 100 25. — Jacob Modic 77 1721 1000 26. — August Gregorič 79 4889 1000 27. — John Plestjak 87 17423 1000 27. — Matevž Dolenc 72 1670 1000 30. — Luka Campa 72 373 1000 31. — Frank Koren 67 1702 1000 36. — Andrej Spolar 78 174671 1000 36. — John Rupertič 74 14544 1000 37. — Frank Božić 89 16956 500 24. — Neža Modic 80 8929 500 24. — Jožefa Dolenc 70 8908 500 36.

Zopet sprejeti: Matija Anzelec 88 14236 1000 23. — Ignatz Urbanija 86 12084 1000 23. — Frank Debelak 84 3824 1000 25. — Jos. Jugovich 82 7664 1000 25. — Jacob Platnar 83 11312 1000 26. — John Kozjak 76 10686 1000 32. — Ferdinand Lah 74 5657 1000 32. — Jos. Dragar 77 13057 1000 33. — Maria Jugovich 84 9853 500 23. — Maria Lah 87 8926 500 29.

Sv. Stefana, št. 26, Pittsburg, Pa.

Prestopili k društvu sv. Stefana št. 117.: Frank Petač 75 1801 1000 28. — Marija Petač 79 8912 500 34.
Zopet sprejeti: Alojz Sedmak 79 5672 1000 27. — Martin Deželan 74 11132 1000 34. — Lucija Sedmak 80 16885 500 33.

Suspendirani: John Iskra: 96 16602 1000 16. — John Deklava 78 1781 500 24. — Frank Karšek 88 13838 1000 22. — Blaž Matkovich 81 15879 1000 31.

Sv. Mihaela, št. 27, Diamondville, Wyo.

Zopet sprejeti: 74 12430 500 35.

Sv. Marija Danica, št. 28, Sublet, Wyo.

Pristopil: John Tostovršnik 82 17706 500 32.

Sv. Jožefa, št. 29, Imperial, Pa.

Umrl: Jacob Krajnc 84 2171 500 19. Umrl dne 18. julija 1914. Vzrok smrti: vročinska bolezen. Pristopil k Jednoti 1. novembra 1903.

Zopet sprejeti: Frank Mali 95 17360 1000 19.
Suspendirani: John Moravec 68 15845 1000 44.

Sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn.

Suspendirani: Joseph Arko 94 17154 1000 19. — Mihael Faliko 68 11691 1000 41. — Geo. Hercigonja 72 10645 1000 36. — Stefan Hercigonja 96 16968 1000 17. — Frank Janežič 63 5808 1000 43. — Anton Kralič 9 16755 1000 19. — Frank Kralič 96 17104 1000 17. — Anton Mahne 87 6122 1000 19. — Peter Musich 71 1966 1000 31. — John Steblaj 85 11701 1000 24. — John Tanko 88 16222 1000 20. — Verant Jernej 86 13844 1000 26. — Vesel Primož 68 16221 1000 45.

Zopet sprejeti: Simon Žitnik 73 11569 1000 37. — John Poznar 89 4734 1000 25. — Franc Hočvar 91 17155 1000 22. — John Sterle 88 13723 1000 22. — John Bavel 74 6481 1000 33. — Frank Kožar 83 437 1000 16. — John Staudohar 85 16761 1000 28.

Sv. Alojzija št. 31, Braddock, Penna.

Prestopili k društvu sv. Barbare št. 33.: Gregor Bogataj 75 1991 1000 28. — Ivana Bogataj 85 9080 50021. — Peter Kosmač 14043 1000 35.

Pristopila: Mary Znidarski Mary 91 17707 1000 23.
Pristopili k društvu sv. Frančiška št. 99, Moon Run, Pa.: Frank Debeve 79 11176 1000 31. — Mary Dolenc 87 11177 500 22.

Sv. Marija Zvezda, št. 32, Black Diamond, Wash.

Zopet sprejeti: Andrej Kresovich 88 15990 1000 25. — Anton Kresovich 83 16004 1000 30. — Anton Maljavec 85 16808 1000 28. — Anton Udovich 73 16240 1000 40. — Marija Maljavec 92 16816 500 21.

Suspendirani: John Celigoj 75 16241 1000 38. — Vinko Lucich 91 16002 1000 22. — John Petek 80 2122 1000 23. — Nikolaj Sebotincih 71 16803 1000 43. — Josip Surina 78 16804 1000 35.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: Prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovano svoto, četrta razred.

GEO. L. BROZICH, glavni tajnik.

Z r n o.

L. L. Tolstoj. — Za "Glas Naroda" priredil F. R. D.

Otroci so našli nekoč v grapi stvar jaje velikosti. S prerezom po sredi je bila zelo podobna zrnu. Nek človek, ki se je ravno vozil mimo in je videl to stvar, jo je kupil od dečakov za pet kopejk. Prišel v mesto, pa jo je prodal carju kot redko zanimivost.

Car je sklical svoje modrijane, ki naj bi dognali, če je to jajce ali zrno. Modrijani so se zamislili, prebrskali vse knjige, pa prišli pred carja brez zaključka.

Ona stvar pa je ležala na neki deski. Prišel je petelin in kavnil vanjo. Napravil je malo luknjico. Da je bilo to zrno, so videli zdaj vsi, modrijani so še celo dognali, da je zrno.

Car se je zelo čudil. Zaukazal je učenjakom, naj doženejo kraj, kjer tako zrno raste. Zopet so se mučili, iskali po vseh knjigah — in zopet brez uspeha. Stopili so pred carja, in mu rekli:

"Ne moremo ti dati odgovora. Naše knjige ne pišejo o tem. Vprašaj kmete, gotovo bo vedel, kdo izmed starih, kdaj so sejali tako zrno."

Car je ukazal, naj mu pripeljejo kakega zelo starega kmeta. Privedli so mu rmenobradega možička, že brez zob, na dveh bergljah se je s težavo premikal.

Car mu pokaže zrno. Toda starega je že opešal vid, napol še vidi in napol tiplje.

"Ali bi mi mogel povedati, kje je uspevalo tako zrno, očka?" ga je vprašal car. "Mogoče si sam sejal kdaj tako zrno ali pa ga kdaj v življenju kupoval?"

Stari je že težko slisal. Komaj, da je slisal in razumel smisel. Odgovoril je:

"Ne", je rekel, "na svojem polju se nisem sejal in tudi ne pridelal takega žita. Tudi kupoval ga nikdar nisem. Če sem kupil žito, je bilo zrno vedno majhno. Morate vprašati mojega starega, mogoče ve on, kje je raslo tako zrno."

Car je poslal po njegovega očeta.

Dobili so ga in poslali pred carja.

Prišel je z eno bergljo. Car mu pokaže zrno. Oči starega so se dobre, natanko si ga lahko ogleda. Car ga vpraša:

"Kaj mi veš povedati, starček, kje je raslo tako zrno? — Si ga morda sam sejal ali kdaj kupoval?"

Dasi je stari že slabo slisal, vendar je boljše kakor njegov sin.

"Ne", je odvrnil, "na svojih poljih ga nisem sejal, ne žel. Kupoval ga tudi nisem, ker v mojih časih še nismo poznali denarja. Vsak se je hranil, kar si je sam pridelal, v sili pa smo si tudi delili. Kje bi zrastle to zrno pa ne vem. Naše zrno je bilo res večje in izdatnejše od sedanjega, toda takega zrna le še nisem videl. Od svojega očeta sem pač slisal, da je žito bolj uspevalo za njega kot za mojih dni, da je bilo tudi debelejšje in izdatnejše. Njega vprašajte."

Car je poslal po njegovega očeta.

Našli so ga in ga peljali pred carja. Prožno, brez bergelj, vstopi stari. Bister je njegov pogled in živahen, besede pa zelo razločne. Car mu pokaže zrno. Starec si ga ogleda natančno od vseh strani.

"Že je dolgo tega", je rekel, "ko nisem videl takega prastarega zrna." Odgriznil je drobtinico, prežvečel nekoliko in menil:

"Prav tako je."

"Povej mi, stari očka, kdaj in kje je bilo tako zrno. Ali si ga sam pridelaval, ali si ga kupoval?"

Stari mu odvrne:

"Za mojih dni je raslo tako zrno vsepovsod, samo s takim smo se redili."

"Rad bi vedel, dedek, če si ga sam sejal, ali ga kje kupoval?"

Starec se je nasmešnil.

"Za mojih dni se nismo poznali greha, kruh prodajati ali ga kupovati. O denarju še pojma nismo imeli — za vse je bilo kruha dovolj."

"Kje si sejal tako zrno in kje je bilo tvoje polje, dedek?"

"Moje polje je bila božja zemlja. Kjer sem oral, tam je bilo moje polje. Kajti prost je bil svet in lastnih tal nismo poznali. Svoje lastnino smo imenovali samo svoje delo."

"Še na dva vprašanja mi od-

govori", mu pravi car. "Prvič: Kako se je moglo zgoditi, da je prej uspevalo tako zrno in zdaj ne več? Drugič: Kako se je moglo zgoditi, da hodi tvoj vnuk po dveh bergljah, po eni tvoj sin, ti samo pa si prišel lahko brez njih k meni? Tvoje oči so jasne, imaš še trdne zobe in tvoj govor je razločen. Zakaj, povej mi, stari očka, je to tako?"

"Zato je to tako, ker ljudje ne živijo več od svojega dela in zavidejo svojega sosedu. Prej nismo živeli tako, živeli smo v strahu božjem. Ker je imel vsak svoje, si nismo želeli tuje lastnine."

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem v Novem mestu.

Trije mladi rokovanjaci.

Jernej Ambrožič, 18 let star, iz Gorij, brez stalnega bivališča. Metod Rotar, 19 let star, iz Pristave in 18 letni Albert Novak, iz Retenj, so bili po poklicu delavci. A za resno delo jim ni bilo mar, zlasti prva dva sta se že od svečana t. l. brez opravka in dela po Kranjskem okoli potepala, in živela le od tatvin. Glava te družbe je bil že večkrat radi tatvine kaznovani Ambrožič, ki je s svojimi tovariši, zlasti z Rotarem izvršil na raznih krajih drzne tatvine. Nič manj, kakor 29 strank je bilo po teh uzmovih jako občutno prizadetih, zlasti če se pomisli, da sta prva dva pokradla čez 800 K gotovega denarja, ne vstetih vzetih raznih žepnih ur, veriž, prstanov itd.

V noči na 19. marca t. l. sta Jakob Sodjan a Rečici vzel za 36 K cigaret in za 27 K smodk. Da so pa ti tički skrbeli tudi izdatno za svoje žolode, je razvidno iz raznoterosti ukradenega blaga, kajti izmaknili so večje množine prekaženih klobas, svinjine, kruha, jaje itd. Kako drzno sta Ambrožič in Rotar pri tatvinah postopala kaže slučaj, ki se je vršil dne 5. svečana t. l. pri Janezu in Mariji Poklukar v Grabčah. Da sta lopova zamogla nemoteno krasti, sta vrata sobe, kjer sta se nahajala zakonska Poklukar, prevzela z verigo in vrvo, in predno sta v veži zaklenjeno skrinjo s silo odprla, grozila Janezu Poklukarju, da je prišla njegova zadnja ura in da bode glavo izgubil, če ne da ključa od skrinje. Tu sta pobrala 20 K gotovine in 2 hranilni knjižici z vlogo 464 K 83 v. Obdolženci le deloma tatvine priznavajo, deloma jih taje. Najmanj udeleženi je bil Albert Novak, ki se je udeležil le pri nekaterih manjših tatvinah s svojimi tovarišema. Sodišče je vporabilo polno strogo kaz. zakona pri Jerneju Ambrožiču in mu prisodilo 4 leta težke ječe, po prestani kazni se bode pa oddal v prisilno delavnico. Matevž Rotar, ki še dosedaj ni bil kaznovan, bo sedel 10 mesecev v težki ječi, Albert Novak pa je bil obsojen le na 1 teden zapora, h kateri kazni mu je bil zaradi nenjane preiskovalni zapor, na kar je bil izpuščen.

Vsled strele zgorelo 30 hiš.

V Detersdorfu na Bavarskem je strela povzročila požar, ki je med 54 hišami jih uničil 29, pet so jih pa podrli, da so požar omejili. Brez strehe je 51 rodbin. *Te pre.*

Kako postane človek na Kitajskem žurnalist?

Iz Pariza poročajo: Lu-tsen-čiang, ministra in poslanika kitajske republike, je predsednik nebeske države poveril, da izroči predsedniku Poincaréju najvišji kitajski red. Lu-tsen-čiang je inteligenten in izobražen mož. Pred par dnevi se je razgovarjal, kakor poroča "Echo de Paris", z francoskim ministrskim predsednikom M. Vivianijem

NOVICE IZ STARE DOMOVINE

KRAJNSKO.

Umrli je v Augsburgu na Nemškem dne 19. julija Matija Jakovič, doma iz Črnomlja. Pokojni je bil star 25 let.

Sreča v nezgodi. Iz Idrije poročajo: Naša žgálnica se vedno bolj modernizira, da se na ta način povečuje produkcija. Najnovejših naprav ena je proizvajalec plina, mesto neposredno z drvmi se žge ruda posredno s plinom. Dne 22. julija dopoldne so plinovaga proizvajalec, generator imenovanega, očistili. Kmalu nato razžene proizvajalec z velikanskim pokom. Močna in teška vrata je vrglo več metrov daleč. Eksplozija je nastala najbrž na ta način, da je šnila kaka iskra v generator. K sreči ni bil poškodovan noben delavec.

Ker je odobraval umor prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Izpred deželnega sodišča v Ljubljani. Dne 18. julija je bil obsojen 16letni mizarški pomočnik Karel Sitar na štiri tedne ječe, ker je odobraval umor prestolonaslednika z besedami: "Prav je, ker ga je! Ta je tisti, ki je naš sokolski zlet prepovedal!" Sodisce mu je prisodilo milejšo kazen radi tega, ker je takoj, ko je bil opozorjen, kaj govori, obžaloval izgovorjene besede. — Dne 23. julija se je radi istega prepoveda zagovarjal Adolf Perko, ki je rekel z ozirom na sarajevski zločin: "Je že vedel, zakaj ga je! Prav je!" Klical je tudi: "Evviva Italia!" in "Evviva republika!" Sodisce mu je prisodilo 14 mesecev navadne ječe. — 64 let stari Matevž Kopic pa je bil tudi obsojen na dva meseca ječe, ker je odobraval umor pokojnega prestolonaslednika ter rabil nedostojne besede.

Hud vihar. Iz St. Ruperta poročajo: Dne 23. julija ob četrtni 1 uro je nastal 4 do 5 minut trajajoč grozen vihar, ki je povzročil mnogo škode, trgjal strehe, podiral kozolece, ruval drevesa itd. Strašno je bilo, kako je ropotala opeka raz streh; v tukajšnji okolici je čez 30 kozolecev padlo. Silno škodo je povzročil na drevju in na polju. — Iz Radce pri Zidanem mostu poročajo: Dne 23. julija je nastal ob tri četrti na 1 uro popoldne hud vihar, kakršnega še stari ljudje ne pomnijo, ki je v par minutah napravil grozno škodo. Ruval je sadno drevje in drevje po gozdih, razkrival strehe ter podrli več kozolecev. Prizadeti posestniki so nujno potrebnih pomoči. Vihar je napravil več tisoč kron škode.

Dekla po neprevidnosti zgorela. V Ljubljani je neka služkinja kuhala na špitu zajuterk. Ker je začel plamen pojemat, je prilila goreči posodi še spirita iz steklenice. Naenkrat pa se je vnel špirit v steklenici, nastala je strašna eksplozija in dekle je začelo goreti na celem telesu. V par urah je bila mrtva, ker ji ni bilo mogoče pomagati.

Za približek. 41letni malopridnež Franc Frühau, rodom iz Pusternwalda na Zgornjem Štajerskem, je nazadnje odsedel zaradi javnega nasilstva 10mesečni zapor, in ko je tega sedaj prestal, so ga oddali za približek še v ljubljansko prisilno delavnico.

Tifus v Novem mestu. Sedmi na legariji oboleli 18 let stari dijak Karol Rizmali iz Malih Braslovčev v Savinjski dolini je obolel dne 7. julija in je prišel bolan iz Novega mesta v Braslovče. Rizmali je prestopil hudo pljučnico na desni strani in ima do zdaj vsak dan 39.5 stopinj Celzija vročine.

ŠTAJERSKO.

Nesreča. Iz Ormoža poročajo: V nedeljo dne 19. julija je peljal posestnik Spindler iz Dravkove pri Mali Nedelji neke ljudi na ormoški kolodvor. Pri povratku se je ustavil na dvorišču Gonzičeve gostilne. Vsled neumestne šale nekega gostilničarkega sorodnika so konji zdivjali in dirjali v bešem diru po mestu. Posestnik Spindler si je zlomil nogo, ker je padel pri vstavljanju konj z voza, posestnica Gregorič, ki je bila tudi na vozu, je k sreči imela priložnost skočiti brez poškodb na tla. Konji so bežali nato do Šardina, kjer so jih ustavili dve pogumni kmečki ženski. S Spindlerjem, ki je marljiv in splošno priljubljen kmet, vse sočutuje radi nesreče.

Polar in tatvina. Iz Verca pri Podčetrniku poročajo: Dne 20. julija je zgorela hiša mežnarja Jakopa pri Sv. Filipu. Rebrilo mogoče ničesar. Drugi

dan je bil pogorelec površ še okraden za precejšnjo svoto denarja. Omožništvu se je posrečilo zasesti tatu; bil je to 15letni deček iz Trebeža.

Strahovit vihar. Od Sv. Križa pri Mariboru poročajo: Dne 23. julija je iz Dravske doline višje Maribora pridivil k Sv. Križu kmalu po 1: uri popoldne strahovit vihar, da najstarejši ljudje tukaj ne pomnijo hujšega. Vlekel je tako močan veter, da je poruval in polomil nebroj sadnih in gozdnih dreves, razkrijal hiše, pometal žitne kope ter odnesel snopovje, pomandal koruzo in drugo setvino po njivah itd. Kmet Jakob Gradišnik ima do 5000 K škode.

Zavoženo mestno gospodarstvo. Iz Celja poročajo: Mesto je imelo že dolgo vrsto let na vratu plinarno, pri kateri je moralo leto za leto masno doplačevati. Na eni strani je poraba plina v tako malem gnezdu malenkostna, na drugi je pa stal dragoceni upravni aparat velike svote denarja. Saj je v naši mestni upravi merodajno načelo, da se mora na javne stroške napraviti čim več volitev nemškonalne stranke. Sedaj pa gre s plinarno vedno slabše. Lansko leto so prebrisani Westni vjeli mestno občino za skupno elektrarno; od te ima Westen velik dobiček — celjski meščani pa le škodo. Doplačevali bodo pri plinarni navzlic podražjenju plina in koksa še bolj kot doslej, ne da bi imeli za to ceneno električno luč in gorilno silo. Po mestu se slišijo hude kritike tega zavoženega gospodarstva.

Družabna izobraženost. Iz Maribora poročajo: Da bi oškodovali Ruško koč Slov. planinskega društva pri Sv. Urhu na Pohorju, so zgradili mariborski Nemci na Pohorju takozvano "Marburger Hütte". V neki številki "Marburger Zeitung" pa čitamo o občinstvu, ki obiskuje to nemško planinsko koč, sledečo pri tožbo: "Obiskovalci vlačijo rjuhe in zglavnike iz sob v gozd in na mokro, da se tam nežerjano po njih valjajo; ponoči pa tudi tako izdelajo perilo, da je isto težko poškodovano. Celo pse jemljejo v postelje; podnevi se valjajo po njih z blatnimi čevlji ali pa mečejo na sveže rjuhe mokro in blatno obleko, masne nahrbtnike itd. To je v resnici groba zahvala za gostoljubljen sprejem..." In o teh obiskovalcih nam vendar "Marburger Zeitung" vedno zatrjuje, da nas v družabni izobraženosti daleč prekašajo.

PRIMORSKO.

Vinorejska razstava in Slovenci. Goriški list "L' Eco" poroča, da se bode udeležilo vinorejske razstave 120 slovenskih in le 20 furlanskih vinogradnikov. To razmerje številki bi moral upoštevati tudi pripravljalni odbor, kar se pa sedaj še ni zgodilo. Medtem namreč, ko se ta odbor ozira le na laške časnike, prezira popolnoma slovenske glede obvestitev o tej prireditvi.

Ladjedelnica v Trzinu. Sedaj je v trzinški ladjedelnici zaposlenih le še 400 delavcev. Uradništvo je še vse na svojem mestu. Odpustanje delavcev je za trziške trgovce, gostilničarje in druge obrtnike prav obutev udarca, katerega po obitju tudi prebivalstvo po vsej ostali južni Furlaniji.

Igralnica v Gradežu. Tržaško namestništvo je odbilo prošnjo nekaterih letoviščarjev iz Gradeža, da se otvori v Gradežu zopet nova igralnica.

Z drevesa je padel 12letni Ivan Pirnat ter si polomil nekaj reber. Zdravi se pri usmiljenih bratih v Gorici.

Izgnan je iz Gorice neki 69letni M. Kostanjevec; ker se je vrnil, so ga prijeli in poslali nazaj v domačo občino.

Zasačen pri tatvini je bil v Gorici neki 34letni Karol Klose iz Krmina; prijeli so ga še pravčasno in oddali roki pravice.

Oproščen. Ivan Kamaur v Ločniku ima lepega kanarčka; izgnan mu je bil in obdolžil je Antona Furlana, da mu je on odnesel kanarčka. Pred sodnijo v Gorici je bil Furlan oproščen, ker se ni moglo dokazati, da bi bil on vzel kanarčka.

Porezal se je s "fovcem" na desni roki 10letni Ivan Kralj iz Morskega na Kanalskem; prepegljali so ga v goriško bolnišnico po zdravniško pomoč.

Obsojen je bil Josip Adrijan iz Ajella radi tatvine denarja in

blaga v vrednosti 200 K na 3 mesece težke ječe z dvema postoma.

Obtožena sta bila 22letni A. Puller in 21letni K. Klančič, da sta ukradla v Krmini tri tehtnice in drugo. Obsojena sta Klančič na 4 mesece, Puller na 7 mesecev težke ječe s posti.

Razbil je Ivan Bufon v Gorici krčmarju Vižinu v Poljski ulici eno šipo; kaznovan je z globo 2 K.

Obtožena sta bila Josip Merljak in Fran Boškin, da sta nabila Petra Reščiča; obsojena sta bila vsak na 48 zapora.

Neutemeljena obtožba. Peter Mačus in J. Mužina iz St. Ferjana sta bila obtožena, da sta nabila Terezo Kumarjevo; iz pričevanja pa se je razvidelo, da je bila obtožba neutemeljena, zato sta bila oproščena.

Tatvina. Tri prte v vrednosti 12 K je vzel s seboj iz neke gostilne v ulici Morelli v Gorici neki Anton Bobič; hitro so ga aretirali.

Šola v kaznilnici v Gradišču. Te dni je bilo zaključeno šolsko leto tudi v kaznilnici v Gradišču ob Soči. Navzoč je bil pri preskusi prvi državni pravdnik Jedič, okrajni glavar Schneider, več častnikov in drugih povablencev. Preskušnja se je izvršila prav dobro; prvi državni pravdnik je imel laskave besede za doseženi uspeh. Omenil je v svojem govoru nesrečo, ki je zadela cesarsko hišo, spodbuljal kazence, naj bodo hvaležni učitelju in kuratu za poduk. Zapeli so cesarsko pesem in nato še druge pesmi. Učitelj v kaznilnici je Ignacij Bajt.

KOROŠKO.

Zakaj demonstrirajo? Pametni ljudje se povprašujejo, zakaj so nemški nacionalci priredili demonstracije v zadevi celovskega kolodvora? Če dobi slovenski kmet na slovensko zahtevo na celovškem kolodvoru nemški vozni listek, to vendar ni vzrok, da bi demonstrirali Nemci! Mi pa vemo za pravi vzrok! Gospodarski bankrot celovskega mesta je pravi vzrok za demonstracije, ki ga hoče župan dr. Metnitz na ta način prikriti! — Interesantno priznanje: "Freie Stimmen" poročajo o zadnji demonstraciji v Celovcu: "Kar se je odigralo po ulicah deželnega glavnega mesta je bil le slab 'predokus' tega, kar more priti in bo prišlo, če se centralna vlada (na Dunaju) ne zave kaj boljše." To potrjuje, o čemer smo bili vedno prepričani, da so vse nemškonalne demonstracije v Celovcu od zgoraj narejene. V Beljaku pa je bilo treba celo javno na shodu pozivati k demonstracijam, kar je storil glasom poročila "Freie Stimmen" poslanec dr. Angerer. In to imenujejo ti ljudje "elementaren izbruh ljudske nevolje". Kdo naj se potem takih reči boji, o katerih sami priznajo, da so umetno insecinirane. To je potrdil tudi dr. Lackner, ki je glasom poročila v "Freie Stimmen" izpovedal, da je bila resolucija v Celovcu in Beljaku ena in ista. Theaterdonner! — "Mir" piše: Zastoj iščemo po vseh govorih, ki so jih govorili nemški nacionalci, na demonstracijskih zborovanjih, zakaj da so gospodje sami tako razburjeni, oziroma zoper kaj da naj bi "ljudstvo" demonstriralo. Človek bi sodil, da bodo govorniki najprej s tolikim trudom zbranimu "ljudstvu" obrazložili, kaj da se je pravzaprav zgodilo, kaj je železnišna ministrstvo zakrivilo? V vseh dolgovestnih govorih so gospodje, očitno namenoma zamolčali, da gre edino za to, da se na slovensko zahtevo na kolodvorih na Koroskem dobijo vojni listki. Tega si gospodje niso upali povedati "ljudstvu", ker bi se bilo to ljudstvo navsezadnje morda tudi vendar še spomnilo, da je Dobernig, poslanec celovškega mesta, sam leta 1910, v državnem zboru izrecno izjavil, "da se pravica, zahtevati na celovškem kolodvoru karte v slovenskem jeziku, nikdar ni zamakala!" Ako bi bili torej govorniki razložili, da je železniško ministrstvo sedaj dalo ukaz, ki se s to izjavo poal. Doberniga popolnoma strinja, potem bi se bile morda še najzabijejše mu poslušalec oči odprle, da bi se bil začudeno vprašal, zoper kaj naj torej demonstrira, ali zoper posl. Doberniga, ali zoper železniško ministrstvo, ali zoper Slovence, katerim se s tem samo vrača pravica, ki je glasom Dobernigove izjave ničje ni Slovincem odrekal. Ker tega niso hoteli povedati, so govorili raje o vsem mogočem. Celo stvar so tako zasukali, kakor da se hoče ves ko-

lodvor slavizirati, nemško uradništvo s slovenskim zamenjati itd. Na ta način so zadevo namenoma zasukali, ker niso imeli pravega vzroka za demonstracije in da bi ljudstvo natančno ne izvedelo, za kaj da gre pri celi reči. In to je bilo treba poboti!

SOLNOGRAŠKO.

Tri smrtne obsodbe. Porotna sodnija v Solnogradu je obsodila na vislice kurjaka državnih železnic Ferdinanda Kristana, sprevoznika Josipa Kudrna in vdovo Ivano Feichter. Vsi trije so bili obtoženi, da so umorili sprevoznika Feichterja.

Iščem brata JOHNA PAJKA. Star je 50 let. Pred 6. leti je bil v Collinwoodu, O. Kdor ve za njegov naslov ali sploh za kake podatke, ga prosim, da mi sporoči, za kar mu bodem hvaležen. — Frank Pajk, Box 339, Forest City, Pa. (14-17-8)

Rad bi zvedel za svojega strica ANTONA SEŠA. Doma je iz Jablanca pri Litiji in biva že nad 20 let v Združenih državah. Prosim cenjene rojake širom Amerike, če kedo ve za njegov naslov, ako sploh še živi, naj mi sporoči, ali naj se mi sam javi, za kar se že vnaprej zahvaljujem. — Frank Dolinšek, Box 338, Wenona, Ill. (14-17-8)

Kje je MARIJA KODRIČ, ki je bila pred nekaj leti v Imperial, Pa., omožena in pobegnila z drugim? Pravi mož je sedaj umrl in ji pripada njegovo posestvo. Na posestvu sedaj biva Mike Sebelnik in bi rad zvedel zanj, ker inace bode posestvo prodano radi neplačanega davka (taxes). Oglasi se naj na: Box 15, Imperial, Pa. (14-15-8)

Iščem svojega svača FRANCE TA FLAJS. Doma je iz vasi Hije, pošta St. Janz na Dolenjskem. Poročati mu imam nekaj važnega iz starega kraja, zato prosim, da se mi javi, ali pa naj mi kdo drugi iz prijaznosti naznači njegov naslov. — Joseph Hribar, R.-G. J. Culutto, Taylorville, Ill. (13-15-8)

PRIPOROČILO.

Rojakom se priporočam za vezanje knjig. Izdelujem in prodajam vsakovrstne usnjate donarnice. Imam angleške žepne koldarje. Jaz sem edini slovenski knjigovez v Ameriki.

Alois Gregorin, 20 Judge St., Brooklyn, N. Y. (25-10 1x v t)

Odgovor

vsem onim, ki so nas vprašali glede varnosti denarja, naloženega v Mestni hranilnici ljubljanski ter drugih hranilnicah in posojilnicah v starem kraju za časa sedanjih vojn.

Kakor hitro je napovedala Avstrija Srbiji vojno, so prenehali vsi denarni zavodi v Avstriji z izplačevanjem vlog, in sicer za nedoločen čas. Raditega ni mogoče uiti iz ene niti iz druge posojilnice ali hranilnice dvigniti v tem času denarja. S tem pa nikakor še ni ogrožena varnost vlog.

Vsak vlagatelj ve, da izposojajo denarni zavodi vloge strank na posestva, poslopja itd. Ko je izbruhnila vojna, so pričeli vlagatelji trumoma dvigati denar. Hranilnica pa nima vedno toliko gotovega denarja na razpolago, da bi zadostila vsem zahtevam. Da obvaruje torej zavoda propada, vlagatelje pa izgnub, ji ni preostalo nič drugega kot ustaviti plačila.

Kdor ima hranilno knjižico, naj jo dobro hrani. Denarja sedaj ne more dvigniti in dokler se razmere ne izboljšajo, tudi trdka Frank Sakser ne more posredovati pri dvigavanju denarja, naloženega v hranilnicah in posojilnicah v starem kraju.

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York City.

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem naj dete važne vesti vsakega dne vesti iz stare domovine in zani mive povesti.

Vse osebe lista je organizirane in spada v strokovno unijo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. "GLAS NARODA", NAJVEČJI DRŽAVNI

Kje je MATEVŽ ŠTERLE, podomače Jernejevic od Loža? Sedaj se nahaja nekeje v Minnesoti. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam javi na naslov: Jacob Baraga, 1040 E. 61. St., Cleveland, O. (13-15-8)

Kje sta moj sorodnik ANDREJ ZEPRIN in FRANC JAKŠE TIČ? Oba sta doma iz Trpean pri Ilirski Bistrici. Prosim cenjene rojake, da mi poročajo, ali naj se sama javita. — Anton Roje, Box 86, Sidman, Pa. Cambria Co.

VSLED SPLOŠNE VOJNE V EVROPI SE VSAKDO ZANIMA ZA DOGODKE V STAREM KRAJU. DNEVNIK "GLAS NARODA" JE NAJZANIMIVEJŠI MED SLOVENSKIMI LISTI, KER PRINAŠA DANZANEM NAJNOVEJŠE VESTI O TEJ VOJNI.

VOJNI ATLAS

vojskujočih se evropskih držav: Rusije, Avstrije, Srbije, Nemčije, Anglije in Francije.

SVETOVNI ATLAS

kolonijalnih posestev vseh velesil. Vsak zemljevid je v lepih barvah. Skupno 8 zemljevidov. Cena 25c, 10 komadov \$2.00. Balkan Book Co., P. O. Box 109, New York, N. Y.

VAŽNO NAZNANILO.

Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta teden ali nameravajo potovati v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile za nedoločen čas s prometom. Kadar se zopet razmere drugačijo, bomo pravočasno poročali na tem mestu.

Tvrška Frank Sakser.

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Forest City, Pa., in okolici naznanjamo, da vas bode obiskal naš potnik

MR. OTTO PEZDIR,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila in ga rojakom tople priporočamo. S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
Črno vino po 50c.
Drobnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
" 4 gallon (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

"KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pisмено na nas.

V zalogi imamo tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKO, kuhana v naši lastni distillery.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Prva Slovenska veletrgovina

The Ohio Brandy Distilling Co., 6102-04, ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Po nižjani ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštne prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako prilična.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor ni izplačala, zato je cena nižjana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

V preteklih dneh.

Dostikrat slišimo, kako so živeli naši predniki in kako zdravi so bili. Ziveli so v vednem stiku z naravo, brez vsakih posebnosti. To je skoro nemogoče za ljudi, ki žive v mestih ter uživajo življenje. To nepravilno življenje, kakor tudi pomanjkanje svežega zraka in solne luči, učinkuje slabo na nas ter nas sili, da si poiščemo zdravila, ki bodo držala naš prebavni sistem v redu. Tako sredstvo je dobro znano

TRINER-JEV ameriški Elixir grenko vino.

Prvi namen tega zdravila je, da očisti drobovje vsega, kar ne spada tjakaj, posebno delov hrane, ki so ostali tamkaj ter se tam razkrajajo. Ta gnila tvarina zastuplja celo telo. Drugi namen pa je, da se okrepi drobovje, z namenom, da se prepreči zopeten pojav bolezni. Priporočamo trajno uporabo tega sredstva.

Pri želodčnih boleznih, pri boleznih na jetrih, pri boleznih v črevesu,

učinkuje navadno popolnoma, ker prinaša olajšave. Isto velja pri različnih simptomih, naprimer zaprtju, razdraženosti živcev, kolcanju, bolestitih in krčih, bledi ali rmenkasti barvi obraza, slabosti, pomanjkanju teka in spanja.

V vseh lekarnah.

JOSEPH TRINER,

Manufacturer,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Triner-jevo mazilo je zelo uspešno sredstvo, katero se lahko razredči z oljem iz oliv. Bolečine v členih, sklepih in mišicah izginejo čisto po enkratni uporabi. Imejte ga doma, da ga imate pri rokah, kadar ga rabite.

